

У Крамлёўскім Палацы з'ездаў працягвае работу XVII з'езд ВЛКСМ.

У дзень адкрыцця з'езда дэлегаты і гасці з вялікай увагай выслушалі прамову Генеральнага сакратара ЦК КПСС таварыша Л. І. БРЭЖНЕВА.

Са справаздачным дакладам Цэнтральнага Камітэта ВЛКСМ выступіў першы сакратар ЦК ВЛКСМ Я. М. ЦЯЖЭЛЬNIКАЎ.

РАЗАМ З СЯБРАМИ

Навуковай канферэнцыяй выкладчыкаў і студэнтаў прысвечанай 30-годдзю Польскай Народнай Рэспублікі, завяршыўся Тыдзень савецко-польскай дружбы на ўніверсітэце.

Ва ўступным слове на канферэнцыі рэктар БДУ прафесар У. М. Сікорскі звязнуўся да гістарычных ліпенскіх дзён 1944 года, калі воіны Чырвонай Арміі Войска Польскага, перадолеўши жорсткую супраціўленне нямецка-фашистскіх войск, пачалі вызваліць польскую землю. У гэты час Польскі Камітэт Нацыянальнага Вызвалення ў гістарычным ліпенскім маніфесце абвясціў адраджэнне польскай дзяржаўнасці і гэтым адкрыў новую старонку ў гісторыі польскага народа.

Сацыялістычны шлях развіцця забяспечыў польскому грамадству нябачаныя раней тэмпы эканамічнага, сацыяльнага і культурнага прагрэсу. На працягу 30 год польскі народ пад кіраўніцтвам рабочага класа і яго авангарда — Польскай Аб'яднанай Рабочай партыі здзейсніў рэвалюцыйны пераутварэнні ва ўсіх сферах жыцця.

Як адзначыў У. М. Сікорскі, сур'ёзную ўвагу прылемам брацкай Польшчы ўдзяляюць вучоныя БДУ. Гісторыкі, філософы, эканамісты даследуюць прылемы гістарычнага, эканамічнага развіцця, культуры Польшчы. Штогод толькі на гістарычным факультэце абаранеца калі 20 дыпломных і курсавых работ па польской тэматыцы.

На канферэнцыі прысутнічала дэлегацыя Ягелонскага ўніверсітэта, якая прымала ўдзел у Тыдні савецко-польскай дружбы, — практтар ўніверсітэта прафесар Адам Стшалкоўскі і дацент Казімір Шчэпанек.

Прафесар А. Стшалкоўскі пазнаёміў беларускіх сяброву з гісторыяй Ягелонскага ўніверсітэта і развіццем наўуковых даследаванняў.

Выкладчыкі гістарычнага факультэта і студэнты гістрафака, філфака, завочнага факультэта выступілі з дакладамі па пытаннях гісторыі польскага народа, дзейнасці Польскай Аб'яднанай Рабочай партыі і інш.

Канферэнцыя з'явілася сведчаннем ўсё ўзрастаючага інтерэса да жыцця брацкага польскага народа.

С Б А Ў ГЭТЫЯ Д Н І

у спаборніцтве, прысвечаным 50-годдзю прысвечання камсамолу імя У. І. Леніна, 30-годдзю вызвалення Беларусі ад нямецко-фашистскіх захопнікаў, прымаючы ўдзел усе лінейныя атрады БДУ. Асноўныі крытэрыйныі пры падведзенні вынікаў будзе: своеасвасць і якасць правядзення мерапрыемстваў падрыхтоўчага перыяду, якасць выканання работ вытворчай праграмы, выхаваўчая дзеянісць.

28, 29, 30 красавіка абласны штаб СБА праводзіць выязны семінар камандзіраў СБА на базе «Стайні». Будуць падведзены вынікі зробленага ў падрыхтоўчы перыяд. Камандзіры пройдуть своеасаблівы экзамен-субяседаванне, якое выявіць здольнасці як кіраунікоў СБА.

У параўнанні з мінулым годам скараціўся тэрмін праходжання медкамісіі. 17 красавіка закончыўся I этап медыцынскага контролю за станам здароўя байкоў СБА.

Усе ўніверсітэцкія атрады рыхтуюцца да агляду мас-таджай самадэйнасці агіт-брэгад. Першыя выявілі свае творчыя магчымасці майданскі СБА.

Добры традыцыйны студэнцічны будаўнічы атрад атрымалі назву — працоўны дэсант.

Байцы СБА працавалі на многіх участках: у бібліятэцы, на ўборцы горада, расчистыцы будаўнічых пляцовак. У працоўным дэсанце прынялі ўдзел ужо больш 50 працэнтаў СБА ўніверсітэта. Некаторыя атрады арганізавалі па два суботнікі. Напярэдадні першамайскіх свят усе атрады будуць рапортаваць аб зробленым у час працоўнага дэсанта.

Е. ФІЛОНAVA,
член штаба працоўных
спраў.
Г. ПАРХІМЧЫК.

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА ҚАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОУНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА
УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 15 (1051) • Чацвер, 25 красавіка 1974 г. • Цана 2 кап. • Газета выдацца з 1935 г.

Ленінскі залік «Рашэнні ХХIV з'езда КПСС — у жыцці!», прысвечаны 50-годдзю прысвечання камсамолу імя У. І. Леніна, арганічна спалучае індывідуальныя і колектыўныя імкненні моладзі. Адна з яго асноўных мэт — павышэнне палітычнай і грамадской актыўнасці кожнага камсамольца і ў той жа час умацаванне ўсей камсамольскай арганізацыі.

Ленінскі залік — адно з самых адказных выпрабаванняў.

ЭКЗАМЕН НА СТАЛАСЦЬ

Вельмі напружана праходзіць залік у другакурснікаў з III групы факультэта журналістыкі. Н. Пятроўская, якую ведаюць як патрабавальнаага і прынцыповага камсогра, акцэнтавае ўвагу на грамадской актыўнасці і вучобе камсамольца. Аднадушна было признана права на атрыманне заліку А. Астроўская, Т. Скібіцкай, С. Трукшынай і інш. Яны выканалі свае комплексныя планы, якія з'явіліся прыкладам самага сур'ёзнага падыходу да заліку, творчага ўдзелу ў ім. Гэтага нельга было сказаць пра С. Скамароха, А. Курушкі, А. Шыпулю. Па ўсім было відаць, што яны не ўсвядомілі да канца высокую адказнасць заліку.

На сходзе разгарнулася вострая крытыка безыніцыятыўнасці, непрадуманаасці учынікаў гэтых камсамольцаў. У дадатак С. Скамарох яшчэ мае запазычанасць, хоць вядома, што першым абавязкам студэнта з'яўляецца добрая вучоба. Другой, не менш важнай для журналистаў запаведзю, лічыцца ўдзел у друку. Прыемна было чуць пра пастаянную сувязь з насценнымі, шматыражнымі, раёнными і распубліканскімі газетамі студэнтаў Н. Шлыка, В. Стэльмак, Т. Цікуновай і многіх іншых.

Не абылося без дыскусій. Прычым закраналіся пытанні самыя розныя: аб фармалізме ў работе і актыўнасці групы, аб шчырасці і замкнёнасці, самакрытычнасці і нормах паводзін у грамадстве.

В. СВЯТЛОВА.

Наставнік Гозскай васьмігадовай школы Астрравецкага раёна Рычард Манаравіч займаецца на VI курсе завочнага факультэта здзялzenia географіі БДУ. Зараз ён рыхтуе дыпломну работу «Прыродная харантыстыка каласа «Запаветы Ільіча» Астрравецкага раёна».

* За пяць сесій усяго дзеў чацвёркі, астатнія выдатнастакі вучыцца студэнтка III курса хімфака Аня Гамеза. Ей вельмі падабаецца будучая прафесія, і таму Аня гатова гадзінамі весці лабараторныя доследы.

Аднак вучоба — гэта яшчэ не ўсё. Ужо другі год Аня з'яўляеца камсограм групы і паспяхова спраўляеца са сваімі абавязкамі. Таму камсограм яе хочуць выбраць і ў гэтым годзе.

Летам Аня будзе працаўшчыць у будаўнічым атрадзе.

Шмат спраў, але яна не скардзіцца на недахоп часу. Гэта нават цікава — уесь час быць занятай, каб ні адна хвіліна не прайшла марна.

Фота Д. Чаховіча.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторыі неарганічнай хіміі. Яшчэ адзін дослед, не першы і не апошні.

На здымку: Аня Гамеза ў лабараторы

НЕАБХОДНЫ ЧАЛАВЕК

...Памятаю самае першае уражанне ад сустрэчы з Анатолем Новікам, сту-дэнтам V курса ФПМ. Чарнавы, вельмі рухавы хлопець бойка адстукваў на машынцы пратакол камсамольска-га сходу. Адначасова ён размаўляў з таварышамі аб новым канцэртным нумарам агітбрыгады.

— Вы з газеты? Вось добра. Я ўзначальваю культмасавы сектар. Вы не змаглі бы нам дапамагчы «выбіць» матэрыял для..., — і ён адразу пачаў гаварыць пра справы, справы... Так непрыкметна мы пасябраўші. Знаёмыя было карысным: на ўсякім мерапрыемстве ФПМ я абавязкова «натыкалася» на неўгамоннага Новіка. А ён, канешне, заўжды тлумачыў, раіў, дзэмагаў.

Калі ў мяне не было часу схадзіць у камітэт камсамола, прыходзілася ўважліва праглядаць дошку аўт. На ёй, як на вечназялёнім дрэве, паяўляліся і «ападалі» лісцікі: «Сёння рэпетыцыя

хору», «У 336-й аудыторыі конкурс дэкламатораў», «У 16-30 выезд агітбрыгады». За гэтымі паведамленнямі бачыўся сам Анатоль з вачыма-іскрынкамі і бясспрэчным арганізатарскім тален-там.

Было дзіўна, нязвычна чуць, што ён, акрамя свайгі непасрэднай працы ў камітэце, акуратна ходзіць на рэпетыцыі народнай хара-вой капэлы БДУ, пле ў фахультэцкім хоры, прымае самы энергічны ўдзел у агіт-брыгадзе, дапамагае шэф-скому сектару і пры гэтым застаецца адным з лепшых студэнтаў ФПМ у вучобе.

Яго хвалілі і з ім спрача-ліся, звярталіся за парадай і прасілі дапамогі — ён стаў неабходным для фахультэта чалавекам. Зерні гэтай неабходнасці крыюцца не толькі ў яго неўгамоннасці, дзэльтлівасці. Новікаў — са-ма сумленнасць, прынцыпово-васць, патрабавальнасць да сябе і сваіх саброў.

Гэтай вясной ён атрымае дыплом. Можа пры ўручэнні знаю пра грамадзанства паспехова папоўняючы веды па праблемах грамадскіх навук, гісторыі развіцця грамадства, навуковай арганізацыі працы і іншых.

— Новікаў — гэта добрае соніка нашага факультэта!

С. ШЫДЛОУСКАЯ.
[Прэс-цэнтр камітэта камсамола].

На падрыхтоўчым аддзяленні ідуць заняткі па эканамічнай географіі. Вядзе іх выкладчыца З. Я. АНДРЫЕУСКАЯ.

Фота Д. Чаховіча.

НА ВЫСОКІМ УЗРОУНІ

У час работы XXXI студэнцкай навуковай канферэнцыі на фізфаку працавала 13 секцый, у тым ліку секцыя філософскіх пытанняў фізікі. На 23 пасяджэннях было працягана 185 дакладаў. У работе канферэнцыі прынялі ўдзел звыш 800 студэнтаў і выкладчыкаў.

Кіраўнікі секцый адзначаюць узросшую актыўнасць удзельнікаў, высокі навуковы ўзровень дакладаў, глыбокія па зместу дыскусіі па некаторых дакладах.

Адзначаны лепшыя даклады, 46 з іх рэкамендаваны да ўзнагароджання ганаровымі граматамі факультэта, 62 будуть прадстаўлены на рэспубліканскі агляд-конкурс, 12 работ рэкамендаваны да друку.

Секцыя філософскіх пытанняў фізікі адзначыла даклад студэнта II курса М. Князева «Да пытання аб некаторых філософскіх прадаспытах фізічнай інтэрпрэтацыі хвалявай функцыі» (навуковы кіраўнік дацэнт А. В. Самускевіч). Секцыя язднай фізікі рэкамендую выкарыстаць работу студэнткі IV курса Т. Паўлавай «Вучэбны β-спектрометр» у лабаратарным практикуме па агульнай язднай фізіцы для студэнтаў III курса.

На заключным пленарным пасяджэнні пры падвядзеніі вынікаў работы секцый былі выказаны заўлагі і пажаданіі ў адрас аргкамітэта канферэнцыі. У прыватнасці, савету СНТ, камітэту камсамола і кафедрам трэба шырэй інфармаваць аб канферэнцыі студэнтаў малодшых курсаў, амбяжаваць колькасць дакладаў на адных пасяджэннях (не больш 8). Больш урачыстым і святочным пасяджэннем быць само правядзенне канферэнцыі. Тут можна выкарыстаць вопыт іншых віду, якія спалучаюць работу ў секцыях з сустрэчамі з вядучымі вучонымі рэспублікі, наладжаваючы экспкурсіі, выпускі гумарыстычных газет або ходзе канферэнцыі, арганізоўваючы вечары мастацкай самадзейнасці.

А. КАСПЯРОВІЧ,
навуковы кіраўнік СНТ факультэта,
дацэнт кафедры цеплафізікі.

У КРАСАВІКУ 20 студэнтаў фізічнага факультэта прынялі ўдзел у работе студэнцкіх канферэнцыяў вну Баку, Харкава, Львова, Петразаводска, Рыгі, Магілёва, Брэста, а таксама ў міжвуаўскай канферэнцыі ў Таліне.

Цікава, што прадстаўнікі нашага ўніверсітэта прынялі ўдзел не толькі ў навуковых частцах канферэнцыі, а і ў сімпозіуме фізікаў-гумарыстаў, і ў канцэрце мастацкай самадзейнасці ў Баку. Уражаннямі аб міжвуаўскай навуковай сустрэчы ў Таліне дзеліцца сёня студэнт V курса Станіслаў Гілеўскі.

І ЦІКАВА, І КАРЫСНА

У Талінскім політэхнічным інстытуце адбылася XX студэнцкая навукова-тэхнічна канферэнцыя вну прыбалтыйскіх рэспублік, Беларускай ССР і Малдаўскай ССР, прысвечаная 50-годдзю прысланаму імя У. І. Леніна. Больш 40 вну прыслалі ў Талін сваіх прадстаўнікоў.

У 32 секцыях было за- слухана больш 500 дакладаў. Адначасова праходзілі дні дружбы народаў. Акрамя мяне, БДУ прадстаўляў яшчэ студэнт IV курса фізфака М. Скрыган.

Што датычыцца арганізацыі канферэнцыі, то трэба прызнаць, што ёсё было цудоўна падрыхтавана, прадумана і прадугледжана. Прама з вакзала ўдзельнікі былі адвезены ў гасцініцы. У дзень адкрыцця канферэнцыі, прыбыўшы ў інстытут, усе атрымалі спецыяльна зробленыя папкі, значкі, праграмы, тэзісы дакладаў,

даведнік удзельніка, а зераў і галаграфіі да тэатральных работ па статыстычнаму аналізу выпадковых працэсаў. Пасяджэнні праходзілі жыва і цікава, удзельнікі задавалі шмат пытанняў. У перапынках і пасля пасяджэнняў можна было пагуляць з выкладчыкамі, даведацца, у якім напрамку вядуцца работы, пачарпнуць шмат цікавага.

Работа секцый праходзіла з 10 да 14 гадзін. Мы ўдзельнічалі ў работе секцыі «Радыётэхніка», дзе і выступілі з дакладамі. Треба адзначыць, што своеасаба ў Талін не быў высланы тэматыка і тэзісы дакладаў, і таму БДУ нават не значыўся ў праграме канферэнцыі, а тэзісы нашых дакладаў не трапілі ў друк. Нам самім прыйшлося дамаўляцца з сакратарыятамі секцый аб магчымасці выступіць.

На секцыі «Радыётэхніка» на працягу трох пасяджэнняў было заслушана 25 дакладаў з 10 вну. Я выступілі з дакладам «Даследование ўплыву эфекта Доплера на спектры складаных сігналів», М. Скрыган — «Генераторы, кіруемыя напружаннем».

Наогул тэматыка была вельмі шырокай: ад лекцыйных дэманстрацый і лабаратарных заняццяў па агульнаму курсу механікі гаварыў в. а. дасэнт В. М. Ткачэнка. Аб волнах кафедры радыёфізікі і электронікі ЗВЧ у арганізацыі вучэбнай даследчай работы студэнтаў дакладала асістэнт Э. А. Панкрацьеў.

Аб навуковых дасягненнях калектываў кафедр і сваіх асабістых за мінулы год расказвалі прафесар С. С. Шушкевіч, доктар фізіка-матэматычных навук У. Р. Барышэўскі, дасэнты В. П. Дабрэга і А. А. Шылаў, старши выкладчык Г. І. Пятровіч, старши інжынер Л. І. Бураў, ма- лодшы навуковы супрацоўнік Н. Р. Паслядовіч.

Прайшоўшыя канферэнцыі сведчаць аб том,

што ў навуковых лабаратарыях факультэта выкладчыкі разам са студэнтамі вядуць шырокія даследаванні па актуальных праблемах сучаснай фізікі.

Канферэнцыя прайшла з вялікім поспехам, і на наступны год праста неабходна, каб наш ўніверсітэт дабіўся большага прадстаўніцтва.

Як парады будучым удзельнікамі такіх канферэнцыяў трэба ўлічыць, што вельмі важна ўмэць «прыгожа» далаўшыць свае выклады, выкарыстоўваючы не толькі дошку, крэйду і слова, але і малаўнічыя плакаты, дыяпазітывы, умэць строга ўкладаць і сінхронізіраваць пасяджэнні.

С. ГІЛЕЎСКИ,
студэнт V курса
фізфака.

ПА АКТУАЛЬНЫХ ПРАБЛЕМАХ

Свята камуністычнай працы аўтаднала ўніверсітэцкага калектыву. На прымысловых прадпрыемствах, у інтэрнатах і вучэбных карпусах, па добраўпрадакаванню тэрыторыі раёна працавалі студэнты, выкладчыкі, супрацоўнікі.

На здымках: у час суботніка спорыўца праца.

Фота М. Нечыпарэнкі.

ЭКСКУРСІІ, ПАХОДЫ, ПАДАРОЖЖЫ

Ідзе к канцу трэці месяц заняццяў на факультэце павышэння кваліфікацыі. Слухачы — выкладчыкі палітычнай эканоміі, гісторыі і грамадзанства паспехова папоўняюць веды па праблемах грамадскіх навук, гісторыі развіцця грамадства, навуковай арганізацыі працы і іншых.

А ў вольны час яны робяць цікавыя экспкурсіі і культаходы. Заслуга ў гэтым культаранізатара факультэта, вялікага энтузіяста Святланы Паўлаўны Грачок.

Слухачы пабываюць у Палацы мастацтваў, дзе пазнаёміліся з выстаўкай «Бе-

ларусь сацыялістычнай», наведалі Дзяржжайныя эксперытызмі.

Цікавымі былі экспкурсіі на завод аўтаматычных ліней, трактарны і іншыя прадпрыемствы.

Група выкладчыкаў з Эстоніі, Літвы і Малдавіі зрабіла падарожжа ў Брэст.

Экскурсанты наведалі легендарную Брэсцкую крэпасць-герой, пазнаёміліся з экспанатамі музея, пабывалі ў запаведніку «Белавежская пушча».

Цікава прайшлі культаходы ў тэатр аперэты, у цырк і іншыя.

С. СТАНІСЛАУСКІ.

У ІНТЭРНАЦЫЯНАЛЬНЫЙ СТУДЭНЦКАЙ СЯМ'І

ЛЕНІНСКІ ЎРОК

У СЁЙ

СІЛАЙ ТАЛЕНТУ

Урачыстым і святочным быў дзень 22 красавіка на падрыхтоўчым факультэце для замежных грамадзян. У 10.15 усе студэнты, выкладчыкі і супрацоўнікі сабраўся ў актавай зале на Ленінскі ўрок. Да гэтай падзеі рыхталіся доўга вельмі сур'ёзна.

Сёлета на падрыхтоўчым факультэце займаюцца пасланцы 22 краін свету. Усіх іх родніць жывы інтарэс да сацыялістычнай рэчаіснасці, шчырае жеданне больш ведаць аб У. І. Леніне, аб ленінізме.

Выкладчыкі рускай мовы правялі вялікую работу ў час вучэбных заняткаў, каб моладзь з развіваючыхся краін больш даведалася аб У. І. Леніне, змагла асаніць значэнне яго дзейнасці, праніклася ѹдзел ленінізму.

Спецыяльны план падрыхтоўчых мерапрыемстваў да Ленінскага ўрока ўключаў конкурсы дэкламатараў, прагляд дакументальных і мастацкіх фільмаў аб У. І. Леніне, конкурс сачыненняў па спецыяльна распрацаванай тэматыцы, канферэнцыі на тэму «У. І. Ленін аб камуністычнай маралі», сустэрэзы з выдатнымі людзьмі нашага часу, гутаркі і лекцыі.

20 красавіка ўсе студэнты, выкладчыкі і супрацоўнікі прынялі самы актыўны ѹдзел ва Усесаюзным камуністычным суботніку.

Хочацца адзначыць, што ў час падрыхтоўкі да Ленінскага ўрока значна вырасла грамадская актыўнасць замежных студэнтаў.

І вось у святочна ўпрыгожанай актавай зале сабраўся ўвесе калектыв падрыхтоўчага факультэта. Гучыць спецыяльны выпуск радыёгазеты. Студэнты, якія разглядвалі і ажыўлены амбранкоўвалі вышэшаныя на стэндзе лепшыя конкурсныя сачыненні, чыталі артыкулы ленінскага выпуску настенгазеты «Дружба», сядоўць, і ў зале наступае цішыня.

Урок пачынаецца словамі індыйскага пата Бімал Чандра Гхома:

Сегодня — день рождения человека,
Что дал надежду людям всей планеты.
Сегодня — день, который ежегодно
Народы мира приближают к счастью,
к любви,

прогрессу,

миру и расцвету.

Студэнты падрыхтоўчага факультэта Академіі Джоель Мокве (Нігерыя), Сямі Хайдамус (Ліван), Мішэль Рабенарыву (Малагасійская рэспубліка), Нурул Хак (Бангладэш), Нгуен Тхі Бак Кінь (В'етнам) вядуць усю літаратурна-публіцыстычную кампацыю, якая вобразна вызначаецца словамі Маякоўскага:

Коротка и до последнего мгновенья
Нам известна жизнь Ульянова,
Но долгую жизнь тов. Ленина
Надо писать и описывать заново.

Ідзе Ленінскі ўрок.

Прадстаўнікі розных краін свету, студэнты падрыхтоўчага факультэта для замежных грамадзян уважліва слухаюць усхватываныя выступленні сваіх сяброў.

Фота М. Нечыпарэнкі.

У кампацыю ўключаны вершы паэтаў розных краін. Студэнты чытаюць радкі аб Леніне з глыбокім пачуццём, і, слухаючы іх, парой забываеши, што ўсяго паўгода на зад гэтых рабяты ўпершыню адкрылі падручнікі рускай мовы, упершыню вымавілі рускія слова.

Дэкламатары змяняюць адзін аднаго. Размерана і даўгана чытае студэнт з Танзаніі Эрнест Калулі верш Н. Брауна «Есть такая партія»... Чаканячы кожнае слова, даносяць уважлівым слухачам змест уршукі аб партыі з пазмы У. У. Маякоўскага «У. І. Ленін» алжирскія студэнты. Пранікнёна гучыце слова з верша іспанскага паэта Паскуаля Пля-і-Бальтрана ў выкананні студэнта з Судана Эль Каміль Хамад Абдэль Самада.

...Гучыць у грамзапісе прамова У. І. Леніна «Што такое Савецкая ўлада?» — і зала замірае, услухоўваючыся ў кожнае слова Ільіча.

Другая частка Ленінскага ўрока праходзіць пад дэвізам «Ленінізм крохчица па планеце». Студэнты прыводзяць выказванні вядомых грамадскіх, палітычных і дзяржаўных дзеячоў аб Леніне, аб значэнні бяссмяротнага вучэння.

«Самая лепшая прафесія на зямлі — настаўнік. Ленін быў першым настаўнікам афрыканскага народа... Калі размова заходзіць аб Леніне, чалавеку хочацца памарыць, зазірнуць у будучасе. Я бачу будучасе народа Афрыкі такім жа цудоўным, якім зрабіў яго для сваёй краіны Ленін».

Гэтыя слова старшыні Нігерыйскага кангрэса прафсаюзу Вахаб Гудлака гаворыць студэнт з Нігерыйі.

Вершы ліванскага паэта, члена Сусветнага Савета Міру Ніфон Саба «Ленін! Ты ў сэрцы Усходу жывеш»... чытае студэнт з Лівана.

У заключэнне гучыць мелодыя «Інтэрнацыянала». Партыйны гімн у зале спявяць на розных мовах.

Ленінскі ўрок закончан, але прадаўжаецца вывучэнне ленінізму, выхаванне студэнтаў на прыкладзе жыцця вялікага Леніна.

О. ВАДЭЙКА,
старши выкладчык кафедры
рускай мовы падрыхтоўчага
факультэта БДУ.

20 красавіка ў актавай зале БДУ адбыўся заключны тур агляду-конкурсу «Мой другі дом — краіна Ільіча», прысвечанага 104-ім гадавінам з дня нараджэння У. І. Леніна. Конкурс праводзіўся ва ўніверсітэце ўпершыню. У ім прынялі ѹдзел замежныя студэнты, якія вучацца ў БДУ.

На конкурс былі прадстаўлены сачыненні і малюнкі. Журы агляду па заслугах ацаніла работу Нгуен Шы Тхіня. У ёй студэнт перадаў і пяшчотную любоў да маци, турботы аб сваёй радзіме, і гарачую ѹдзялнасць савецкаму народу, партыі Леніна, расказаў аб сваіх рускіх сябрах.

Сярод малюнкаў журы адзначыла работы студэнткі з фізфака Фам Нью Ань.

На заключным этапе асноўная ўвага была націравана на конкурс маастацкай самадзейнасці замежных студэнтаў.

Жыва, задушэўна пеў жаночы ансамбль (ГДР), гледачам спадабалася выступленне студэнтаў з Верхняй Вольты і Афганістана, якія выканалі рускі народны танец.

Першое месца аднаўши было прысуджана Во Тхань Хунгу (ДРВ) за высокамастацкое выкананне песен з тэлефільма «Семнаццаць імгненняў вясны». Ен быў узяты на гараджан Ганаровай граматай камітэта камсомола БДУ. Усе астатнія ѹдзельнікі таксама былі адзначаны прызамі і граматамі, якія ім ўручылі шэфы — прадстаўнікі трактарнага, гадзіннікавага заводаў і камвольнага камбіната.

Агляду-конкурс закончыўся выкананнем «Гімна дэмакратычнай моладзі свету».

Л. ШАРПАН.

Гэтыя здымкі наш карэспандэнт **М. Нечыпарэнка** зрабіў на заключным канцэрце агляду-конкурсу.

Выступаюць студэнты з ГДР, ДРВ, Бангладэш і Кіпра.

«УЗЛЁТУ» — ДЗЕСЯЦЬ ГОД

«Узлёт» — літаб'яднанне пры шмат-тэгракцы «Беларускі ўніверсітэт» — дзесяць год. Дзесяць год — гэта нямнога, але і нямала. Ды наперш думаеца іншае.

«Узлёт» — адно сярод многіх літаб'яднанняў рэспублікі, што існуюць у нас пры шматлікіх газетах, на заводах, у інстытутах і тэхнікумах, у школах. Яно — не выключэнне, а толькі пацвярдженне агульнага правіла — літаратуру, пазію любячы скроў, скроў праяўляеца ў нас павышаная цяга да творчага самавыяўлення сябе як чалавека — будаўніка новага грамадства. І ў першую чаргу папаўняе літаб'яднанні маладзь. Яна прыходзіць у іх за хвалі хвалі, і яны, літаб'яднанні, усё застаюцца у сваім асноўным профілі, сваім асноўнымі ўзельнікамі маладымі.

Калі чым іншым вылучаеца ўніверсітэцкая літаб'яднанне «Узлёт», перад другімі літаб'яднаннямі, то гэта, відаць, перш за ўсё большымі традыцыямі, на якія яно абаперлася, і тым, што на яго рахунку за дзесяць год аказалася трох арыгінальных кнігі-зборнікі вершаў: «Узлёт» (1967 г.), «Натхненне» (1967 г.) і вялікая, даволі прадастаўнічная антологія — «Універсітэт пастычны» (1971 г.), у якой надрукаваны вершы 102 выпускнікоў ўніверсітэта — многіх шырокая вядомых сёня ў рэспубліцы пастаў і празайка і вершы 18 студэнтаў-узлётцаў. Але так, толькі так і павінна было здарыцца, бо «Узлёт» абапіраўся на традыцыі літаратурнага жыцця не абыякога, а першага ў Беларусі ўніверсітэта, дзе вучыліся К. Чорны, К. Крапіва, П. Броўка, П. Глеб-

ка, П. Трус, М. Лужанін, І. Мележ, М. Аўрамчык, ўніверсітэта, які і на сёння застаецца флагманам сярод усіх навучальных установ рэспублікі.

Літаб'яднанне толькі падняло і далей развіло традыцыі паславаенага літаратурнага жыцця ва ўніверсітэце, калі тут вучыліся А. Адамовіч, І. Навуменка, А. Васілевіч, Л. Арабей, І. Пашнікаў, Н. Гілевіч, А. Вярцінскі, Р. Барадулін, Г. Бураўкін, Ул. Дамашэвіч, В. Адамчык, М. Стальцоў, Я. Сілакоў, Ю. Свірка, І. Чыгрынаў, Б. Сачанка, Г. Кляўко, В. Зуёнак і іншыя. З 1948 года існаваў на філалагічным факультэце творчы гурток, якім доўгі час кіраваў доктар філалагічных навук, прафесар Ю. С. Пшыркоў. Кіраваў гэтым гуртком некаторы час і цяпер вядомы празайка, член-карэспандэнт АН БССР І. Я. Навуменка. У 50-х, пачатку 60-х гадоў творчы гурткі выдаў трох рукапісных альманахі, у 1958 годзе пад агульнай рэдакцыйнай прафесара М. Р. Ларчанкі выйшаў першы друкаваны зборнік вершаў паславаенай студэнцкай маладзі БДУ імя У. І. Леніна «Падарунак». Зборнік быў падрыхтаван Нілам Гілевічам.

І вось ужо дзесяць год, як існуе асобнае літаб'яднанне «Узлёт». Яго першымі ўзельнікамі былі Мікола Маляўка, Казімір Камейша, Хведар Чэрня, Рыгор Семашкевіч, Уладзімір Даюба, Марян Дукса, Міхась Губернатараў, Марыя Шаўчонак, Пятро Сушко. Студэнтамі першага курса дэбютавалі ў «Натхненне» Яўгенія Янішчыц, Алеся Разанаў, Віктар Ярац, Генадзь Пашкоў. У гэтым жа зборніку ўпершыню найбольш шырокая выя-

вілі сябе Юрка Голуб, Леанід Дайнека, Анатоль Казловіч, Сяргей Законнікаў, Іван Станкевіч, Лена Руцкая і іншыя. Сёння ўсе яны — ветэраны «Узлёта», большасць з іх стала ў шарэнгі актыўнай маладой змены нашай літаратуры. Рыгор Семашкевіч, напрыклад, зараз ужо і сам удзельнічае ў кіраўніцтве літаб'яднання як выкладчык кафедры беларускай літаратуры. Быўшыя ўзлётцаўцы, паэты М. Маляўка, К. Камейша працуяць на рэспубліканскім радыё, у рэдакцыі «Полымя» — Г. Пашкоў, «Маладосці» — Л. Дайнека, у «Возьку» — П. Сушко, у «Немане» — А. Казловіч, на Гродзенскай тэлестудыі — Ю. Голуб, у рэдакцыях раённых газет — Ул. Дзюба, М. Шаўчонак, І. Станкевіч і іншыя.

Пяты курс сёня канчаецца ўзлётцаўцы Людміла Забалоцкая, Валянціна Хамчук, Валерый Дранчук. Акрамя іх, ужо незднойчы друкаваліся на старонках шмат-тэгракі «Беларускі ўніверсітэт», у часопісах і газетах рэспублікі Любка Тарасюк, Анатоль Шушко, Яўгенія Мальчэўская, Мікола Мятліцкі і іншыя. Усё гэта маладзь, якая шукае сябе ў пазіі, нясе ў сваіх творах жывое дыханне сучаснасці, думкі і пачуцці сваіх аднагодкаў, — змест і асаблівасці, аб якіх можна ўжо меркаваць і па тых вершах, якія падаюцца ў сённяшній гэтай падборцы.

Літаб'яднанне Беларускага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна «Узлёт» дзесяць год. На парозе новага свайго дзесяцігоддзя яно застаецца ўсё такім жа акрыленым маладосцю, камсамольскім аганьком, няўрыймлівасцю, бо не можа не быць няўзлётавай, неакрыленай камсамольскай маладосцю.

Алег ЛОЙКА,
кіраўнік літаб'яднання «Узлёт».

ЛІТАРАТУРНАЯ СТАРОНКА

Анатоль ШУШКО

ЛІРНІК

Я. КОЛАСУ.

Крычалі лірніку: «Пастой!

Імненне запыні.

Свой спеў гарачы замяні.

На вечнасць цішыні.

У цішыні — спакойны сум,

Адзіны на зямлі.

Ён песняру настав дум,

Што ў небе зацвілі

І песні-зоркай зіхаціць

Далёка ў вішыні...

Хутчай жа спеў свой замяні.

На вечнасць цішыні!..»

Але адказ суроў быў,

Як медэз адлітых слоў:

«Не ў цішыні сабе здабыць

Я щасце і любоў,

Не ў змрочнай вечнасці знайшоў

Вясновай песні звон,

Яшчэ ад прашчураў здавён

У спадчыну мне ён

Прызначаны навечна быў.

То светлы мой пасаг,

Тут голас прадзедаў слабы

Мне паказаў мой шлях.

Ён пад сузор'ем навальніц,

Бунтарнай песні лёс.

Хай застанецца цішыні

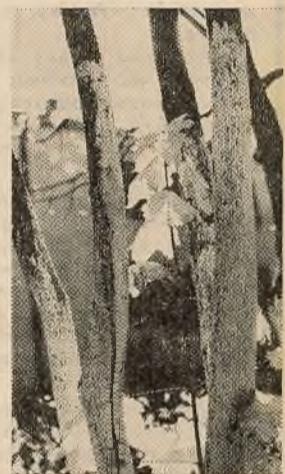
Салены прысмак слёз!..»

Крычалі лірніку: «Пастой!

Імненне запыні...

А ён звініць сабе, звініць,

Звініць, звініць!

Іван РУБІН

Любоў ТАРАСЮК

Валерый ДРАНЧУК

ПЕСНЯ

А песням, як крылам, —
боля разгону.
А песням заўсёды —
ясніцца ў застоллі.
Ім, быццам крыніцам,—
бруйца на волю,
Як чуйнаму сэрцу —
прагнучь прастору.
А песням — навечна радніца ў дружбе,
Як птушцы — з небам,
Як дрэвам — з глебай,
Песню — любіць,
Песняй — лунаць...
А што болей трэба?!

СУЛА

Дабеглі ў ружовым накіпе
Сады да пясчанага насыпу...
У лёгенькай, белай сукенцы
Дзяўчынка была — не была?..
Сула...
Няма ужо той пераправы.
А міе заставаца на правым,
Табе заставаца на левым:
Парому чакаць да святла...
Сула...
Зашыне вясла лёгкі плёскат,
І страты шкада — не шкада.
Чакальна світаюць плясткі...
Нам вішня яшчэ не цвіла...
Сула...

Валерый ЗАДАЛЯ

Я — АДТУЛЬ

Я — адтуль,
Дзе Лань сівая
Далёкі пачынае шлях,
Дзе сосны-волаты трymаюць
Паўнеба на сваіх пляхах.

Я — адтуль,
Дзе абеліскі
Ля крýжавых, лясных дарог —
Мне вельмі блізкіх і няблізкіх,
Бацькамі пройдзеных трывог.

Я — адтуль,
І ганаруся,
Што нарадзіўся ў краі тым,
Які завецаца Белай Руссю,
Прайшоуши цераз чорны дым!..

ТОЛЬКІ ДЛЯ НАС

Прайду па лужынах зырклівых,
Нібы па востраму лязу:
Мне сінь вачэй прамыюць ліуні,
Маланкі высушаць слязу.

Іду па ўзвышах
Між траў і рос,

Цалую ліске
Жывых бяроз.
Мінаю хаты,
Мінаю вербы,
Цябе мінаю, падлетак-клён,
Якое сумнае стала б неба
Без дрэўца ніцага
Пад акном.

Людміла ЗАБАЛОЦКАЯ

Людзі, мы помнім Саласпіл і Лідзіцэ,
І трагедыю Хатыні помнім.
Кохакаць глуха па асфальту мыліцам,
І нашчадкам моўкнучы перад помнікам.

Людзі, вы сынам вяслле правіце,
Клічаце людзей вы самых блізкіх.

А для бацькі гэты час не спрайдзіць —

Без сыноў і без дачок Камінскі.

Людзі, вашы дзееці са сном вітаюцца
У ліповачках і ў калысках.

З плітамі цяжкімі не расстануцца

Дзееці Камінскіх...

Жывуць на свеце ворагі яшчэ,
Лютуюць, забіваюць, пагарджаюць.

А нашым дням, як і раней, зырчэць,

Бо мы сваё святое нараджаем.

І музыка Чайкоўскага гучыць,

Нібы пратэст: «Не памірай, каханне!»

Смычком па скрыпцы водзяць скрыпачы,

І белы лебедзь рвецца ў світанне.

БУСЛІНАЯ МЕЛОДЫЯ

Першы ўзмак
крыла.
Тут сіла
такая
трэба,
Высока,
каб узняла —
у неба,
у неба!

Над выцвіла расой,
Над вёскаю і над гаем
Узлётна паласой
Унізе страха чакае.

І лёгка ляцець,
далёка,
У клёны
куляеща
клёкат
З белым пяром
і чорным,
З радасцю і горам!..

Зялёны аэрафард
Сігналы буслаў прыме.
Да сонца — падаць крылом
І на паўкрыла —
зямля іх,
Што вечным чаканнем стала...
Спрабуюць сілы на сталасць.

Аб'ём — 1 друк. ар.

Газета выходзіць па чацвяргах.

Тыраж 2000 экз.